

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 06 0 K 007724 17 Kž 2
Sarajevo, 14.02.2018. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija dr. Ljiljane Filipović kao predsjednice vijeća, Ismete Mujanović i Sonje Radošević kao članova vijeća, uz sudjelovanje Živane Roić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog J.R., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, odlučujući o žalbama kantonalnog tužitelja iz T. i braniteljice optuženog J.R., protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 007724 16 K 2 od 31.03.2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.02.2018. godine, u prisutnosti federalnog tužitelja Muniba Halilovića, optuženog J.R. i njegove braniteljice, advokata B.P., donio je

R J E Š E N J E

Žalba braniteljice optuženog J.R. se uvažava, pa se presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 007724 16 K 2 od 31.03.2017. godine ukida i u ovom predmetu određuje održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 007724 16 K 2 od 31.03.2017. godine, optuženi J.R. je oglašen krivim zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ), pa ga je sud na osnovu navedenih zakonskih odredbi i primjenom odredaba člana 38. i 41. istog zakona, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 11 (jedanaest) godina. Na osnovu člana 202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) optuženi J.R. je obavezan da plati troškove krivičnog postupka s tim da je tom presudom obavezan da na ime paušala plati iznos od ... KM u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti presude, dok će sud o visini preostalih troškova donijeti posebno rješenje. Na osnovu člana 212. stav 3. ZKP FBiH porodice ubijenih N.N., M.H. i F.H. su sa imovinsko-pravnim zahtjevima upućene na parnični postupak.

Protiv navedene presude žalbu su izjavili kantonalni tužitelj iz T. (kantonalni tužitelj) i braniteljica optuženog J.R., advokat B.P. iz N.T.

Žalbom kantonalnog tužitelja prvostepena presuda se pobija zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se žalba uvaži i preinači pobijana presuda na način da se optuženom izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju. U žalbi je tražio je da se nadležni tužitelj obavijesti o sjednici vijeća ovog suda.

Žalbom braniteljice optuženog navedena presuda se pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, s prijedlogom da se žalba uvaži i pobijana presuda ukine te održi pretres pred Vrhovnim sudom FBiH, a potom optuženi J.R. oslobodi od optužbe na temelju člana 299. tačka c) ZKP FBiH. U žalbi je tražila da se optuženi i njegova braniteljica obavijeste o sjednici vijeća ovog suda.

Kantonalni tužitelj je dostavio odgovor na žalbu braniteljice optuženog kojim je osporio sve navode iz te žalbe i predložio da se žalba braniteljice optuženog odbije kao neosnovana.

Federalni tužitelj je podneskom broj T06 0 KTRZZ 0015080 17 2 od 21.06.2017. godine predložio da se uvaži žalba kantonalnog tužitelja i prvostepena presuda preinači tako da se optuženom izrekne kazna zatvora u dužem trajanju, a da se žalba braniteljice optuženog J.R. odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održana u smislu člana 319. ZKP FBiH, federalni tužitelj je izložio žalbu kantonalnog tužitelja te istakao da ostaje kod prijedloga iz te žalbe kao i kod navoda i prijedloga iz podneska od 21.06.2017. godine. Braniteljica optuženog je izložila žalbu i navela da ostaje kod svih navoda i prijedloga iz žalbe. Predložila je da se žalba kantonalnog tužitelja odbije kao neosnovana, a osporila je navode koji su izneseni na sjednici vijeća od strane federalnog tužitelja, kao i navode iz njegovog podneska od 24.12.2015. godine.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti, u smislu člana 321. ZKP FBiH tj. da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, braniteljica optuženog u žalbi ističe da je prvostepeni sud, nakon što je od strane Vrhovnog suda FBiH ukinuta ranija presuda, u ponovnom postupku izveo ranije izvedene dokaze te prihvatio, pored prijedloga da se pročita izvod iz matične knjige umrlih za svjedoka „B1“, i prijedlog tužiteljstva te izveo dokaze čitanjem iskaza svjedoka „B1“ datih tokom istrage i to zapisnik o saslušanju svjedoka sačinjen pred Centrom ... broj 17-04/2-04-02-51/06 od 19.01.2007. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Agencije broj 17-14/3-1-205/10 od 24.12.2010. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka sačinjen pred Tužilaštvom BiH broj T20 0 KT-RZ-0000021 07 od 20.02.2014. godine. Braniteljica smatra da je prvostepeni sud, postupajući na prednji način, povrijedio odredbe člana 288. stav 1. i stav 2. ZKP FBiH, jer je svjedok „B1“ umro nakon što je ispitan na glavnom pretresu u ranijem postupku, a prilikom

svjedočenja mu nisu predočavani iskazi iz istrage niti su uvedeni kao dokaz u sudski spis, pa se ni u ponovljenom postupku iskazi ovog svjedoka iz istrage nisu mogli pročitati i koristiti kao dokaz. Povreda odredbe člana 288. stav 2. ZKP FBiH, prema stavu braniteljice optuženog, dovela je do povrede prava na pravično suđenje jer je optuženom čitanjem navedenih iskaza uskraćeno pravo da svjedoku postavi određena pitanja radi razjašnjenja nekih bitnih nejasnoća, nelogičnosti i protivrječnih tvrdnji.

Izneseni žalbeni navodi braniteljice optuženog su, po ocjeni ovog suda, osnovani.

Iz stanja spisa i obrazloženja pobijane presude proizilazi da je, nakon što je rješenjem Vrhovnog suda FBiH broj 06 0 K 007724 15 Kž od 02.11.2016. godine ukinuta ranije donesena presuda, pred prvostepenim sudom u ponovnom postupku, osim što su u skladu sa članom 331a. ZKP FBiH prihvaćeni i preuzeti dokazi koji su izvedeni na glavnom pretresu u ranijem postupku, prihvaćen prijedlog optužbe da se izvedu i drugi dokazi. Tako su, kako se navodi na strani 5. pasus prvi pobijane presude, saglasno odredbi člana 288. stav 2. ZKP FBiH pročitani iskazi svjedoka „B1“ koje je dao u toku istrage, koji iskazi nisu priloženi kao dokaz u ranijem postupku ali su navedeni u predmetnoj optužnici kao dokazi koji potkrepljuju navode iz optužnice. Radi se o zapisniku o saslušanju ovog svjedoka sačinjenim pred Centrom ... broj 17-04/2-04-02-51/06 od 19.01.2007. godine, zapisniku o saslušanju svjedoka sačinjenim pred Agencijom ... broj 17-14/3-1-205/10 od 24.12.2010. godine i zapisniku o saslušanju svjedoka sačinjenim pred Tužilaštvom BiH broj T20 0 KT-RZ-0000021 07 od 20.02.2014. godine. Također, iz sadržine spisa slijedi, a što nije bilo upitno ni za prvostepeni sud, da prilikom ispitivanja svjedoka „B1“, koji je neposredno ispitan na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom dana 25.06.2015. godine, nisu korišteni iskazi ovog svjedoka dati u istrazi niti su priloženi kao dokazni materijal u spis.

Međutim, prema odredbi člana 288. stav 1. ZKP FBiH iskazi dati u istrazi dopušteni su kao dokaz na glavnoj raspravi i mogu biti korišteni prilikom direktnog i unakrsnog ispitivanja ili pobijanja iznesenih navoda ili u odgovoru na pobijanje, nakon čega se prilažu kao dokazni materijal ili za dodatno ispitivanje. U ovom slučaju osobi će se dati mogućnost da objasni ili pobije svoj prethodni iskaz. Prema stavu 2. ovog člana, izuzetno od stava 1. ovog člana, zapisnici o iskazima dati u istrazi mogu se po odluci sudije, odnosno vijeća pročitati i koristiti kao dokaz na glavnom pretresu samo u slučaju ako su ispitane osobe umrle, duševno oboljele, ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred sud nemoguć, ili je znatno otežan iz važnih razloga ili ako bez zakonskih razloga neće da daju iskaz na glavnoj raspravi. S obzirom na ovakvu njenu sadržinu očito je da se ova odredba odnosi na situacije kada svjedok, iz navedenih razloga, ne pristupi ili ne može pristupiti na glavni pretres. Dakle, u situaciji kada je u toku postupka svjedok ispitan na glavnom pretresu direktno i unakrsno i prilikom tog ispitivanja iskazi dati u istrazi nisu korišteni radi pobijanja iznesenih navoda ili u odgovoru na pobijanje ili za dodatno ispitivanje, onda nije bilo osnova u odredbi člana 288. stav 2. ZKP FBiH da se ti iskazi prihvate kao dokaz u ponovnom postupku i prilože kao dokazni materijal, kako je učinio prvostepeni sud.

Braniteljica optuženog u žalbi posebno ističe da se pobijana presuda u odlučujućoj mjeri zasniva na iskazima svjedoka „B1“ (identifikacija počinitelja krivičnog djela) datim u istrazi, kojima je sud poklonio vjeru, a da, kada se izuzmu pročitani iskazi

svjedok „B1“ iz dokazne građe, ne postoje drugi dokazi iz kojih proizilazi činjenično stanje koje je utvrdio prvostepeni sud. Kako su pomenuti iskazi svjedoka „B1“ pročitani suprotno odredbi člana 288. stav 2. ZKP FBiH, braniteljica smatra da nepravilna primjena ove zakonske odredbe predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH, jer je bila od uticaja na zakonito i pravilno donošenje pobijane presude.

Iz razloga datih u pobijanoj presudi (na strani 11. obrazloženja) proizilazi da prvostepeni sud iskaz svjedoka „B1“ prihvata kao iskren, uvjerljiv i pouzdan. Svoje uvjerenje o pouzdanosti tog iskaza prvostepeni sud temelji, pored ostalog, i na tome što je svjedok „B1“ u svom iskazu datom tokom glavnog pretresa i u ranijim izjavama naveo da je osoba koja je pucala u oštećene Z. brat. Prema tome, prvostepeni sud je svoje uvjerenje o tome da je iskaz svjedoka „B1“, kako navodi u pobijanoj presudi, konzistentan, iskren, uvjerljiv i pouzdan temeljio i na iskazima ovog svjedoka datim u toku istrage.

Nadalje, prvostepeni sud u obrazloženju presude, na strani 13. pasus drugi, navodi da je radi upotpunjavanja činjeničnog stanja prihvatio i cijenio nove dokaze optužbe (iskaze svjedoka „B1“ date u toku istrage) i na temelju istih, cijeneći ih zajedno i u vezi sa ranije izvedenim dokazima odlučio kao u izreci presude. Potom prvostepeni sud navodi da je svjedok „B1“ na glavnom pretresu jasno i glasno, kao i tokom ispitivanja u istrazi, naveo da je čuo da se radi o Z. bratu, čuo je da je F.H. rekao kritične prilike u kući svjedoka „B1“ da prema kući ide J., a J. je Z. brat. Dovodeći iskaze svjedoka „B1“ u međusobnu vezu sa drugim dokazima prvostepeni sud navodi (strana 14. obrazloženja) da je logičan zaključak da je svjedok „B1“ prepoznao kao jednog od izvršitelja ovog krivičnog djela J.R. jer je svjedok konzistentan u svojim iskazima kako u istrazi tako i na glavnom pretresu, pa i na svjedočenju pred MKSJ u Hagu. Nadalje, prvostepeni sud navodi da nakon analize iskaza svjedoka „B1“ datih u toku istrage i koji su pročitani na ponovljenom glavnom pretresu, sud zaključuje da ne postoji dilema u pogledu utvrđivanja identiteta optuženog.

Dakle, iz pobijane presude proizilazi da prvostepeni sud sve iskaze svjedoka „B1“ cijeni relevantnim dokazima i svoje odlučne činjenične zaključke da je J.R. osoba koja je kritične prilike zajedno sa još dvije nepoznate osobe, pucajući iz automatske puške, ubila civile N.N., M.H. i F.H. i da ne postoji dilema u pogledu utvrđivanja identiteta optuženog, zasniva upravo na iskazima svjedoka „B1“ datim na glavnom pretresu i u toku istrage.

Budući da iskazi svjedoka „B1“ dati u toku istrage nisu u skladu sa odredbom člana 288. stav 1. ZKP FBiH korišteni na glavnom pretresu pa ni priloženi kao dokazni materijal u spis prilikom ispitivanja navedenog svjedoka na glavnom pretresu, niti su se u sudski spis mogli naknadno priložiti kao dokaz shodno članu 288. stav 2. ZKP FBiH, obzirom da je svjedok „B1“ u toku postupka ispitan na glavnom pretresu, zasnivanjem prvostepene presude na tim dokazima, iskazima svjedoka „B1“ iz istrage, od strane prvostepenog suda došlo je do povrede člana 288. stav 2. ZKP FBiH koja je, u konkretnom slučaju, mogla biti od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke suda. Stoga ovaj sud nalazi da je postupanjem na glavnoj raspravi suprotno navedenoj zakonskoj odredbi i prilikom donošenja prvostepene presude sud učinio

bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 288. stav 2. ZKP FBiH.

Iz navedenih razloga ovaj sud je, uvažavanjem žalbe braniteljice optuženog J.R., na osnovu člana 330. stav 1. tačka a) ZKP FBiH, donio rješenje kojim je ukinuo prvostepenu presudu i pošto je u istom krivičnom predmetu presuda već jednom bila ukinuta, na osnovu člana 325. stav 2. ZKP FBiH, odredio održavanje pretresa u ovom predmetu pred ovim sudom.

Kako je prvostepena presuda uvažavanjem žalbe braniteljice optuženog ukinuta zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ovaj sud nije bio u prilici ispitati osnovanost žalbenih navoda braniteljice optuženog koji se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i povredu krivičnog zakona i navoda kantonalnog tužitelja zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji.

Na pretresu koji će se održati pred ovim sudom sud će, u skladu sa članom 332. stav 2. ZKP FBiH, preuzeti dokaze izvedene tokom prvostepenog postupka i, po potrebi, izvesti druge.

Zapisničar,
Živana Roić, s.r.

Predsjednica vijeća,
dr. Ljiljana Filipović, s.r.